

XII

Secundo bona opa vincimus si frequēti
assuetaciōne ipa trahimus i affectum. **A**
Lectio dicēdum est de cumulo p̄miorū: ut
si p̄sicia om̄ia vincimus quid et q̄nū ex hoc
apud deū te premio cōsequam̄. **H**ūt autem
lepiam p̄mia in apoc. polita que istis victo-
ribus sunt p̄missa. **H**omo de victoria qua de-
um vincimus dicitur Apoc. iij. **Q**ui vicerit da-
bo ei sedere meū in throno meo. vt sicut fla-
gella videbat ei aduersari p̄ intimissimam
vniōne debet in me perpetuo cōsolari. i quo
adīcio beate vniōnis p̄mitit. qui em̄ ut ait
ap̄l ad adīctos dñō sedens cum eo in throno
suerit cū eo sp̄us efficiat. **S**ecundo vincentib⁹
primos p̄mitit remissio omnium peccato-
rum cum dicitur Apoc. iij. **Q**ui vicerit vesties
vestib⁹ albis. q̄d hoc est qđ dicitur Mat. vi. **S**i di-
misericordia vobis peccata eoz sc̄z nō reddētes
maluz p̄ malo dimittet vobis pater celestis
peccata vestra. dimissis aut̄ peccatis reddim⁹
tebas. est cōueniēs p̄missio. qui em̄ ma-
lupim equanimi. et sustinet a commissis
peccatis purgat. q̄r malu p̄ malo non red-
dis purgatis cōfitemat. **L**ectio vincentibus
de bolū p̄mittit principatio om̄i bonorū;
que dñe meruit in sua passione cum iterū
Apoc. iij. dicitur Vincenti dabo edere de ligno
vite. de fructu ligni vite quod esti crux xp̄i;
in qua pendit vita nostra et est cōueniēs
pūnifici. **D**ignus quippe est vi qui p̄ virtutem
cruis et passionis xp̄i om̄ib⁹ p̄suasōib⁹
bus dyaboli resistit virile fructus etiā eius
p̄p̄t in eternū. **Q**uarto vincentib⁹ mun-
dum p̄mittit eterne damnatiōis euasio. cu-
mū Apoc. iij. dicitur. **Q**ui vicerit non ledet
et morte sedat. hoc est non damnabif in infer-
no. Cum em̄ duplex sit mors culpe et pene.
Vocem culpe per peccata mortalia incur-
simus. Mors vero pene est quam p̄ dānam
non em̄ incurrimus. **D**e prima dicitur dicitur
Ezech. Alium que peccauerit ipa morietur que
est mors pama. hic aut̄ tangit damnatō q̄
est mors lectida. Juste aut̄ victorib⁹ mundi
datur in p̄mū euasio mortis secunde. quia
nemo vincit inundum nisi qui se mortificat.
mūdo qui autem mortificat se p̄petet deum
metu euādir mortem damnationis. **H**ic
poteris applicare de dupli mōte. s. culpe et

pene de quo alibi. **Q**uito vincentib⁹ car-
nem p̄mittitur spiritualis consolatio. cum
iterū Apoc. iij. dicitur. Vincenti dabo nūna
absconditum qđ nemo sat nūli ip̄e qui accipit.
Dignū quippe est ut qui p̄petet deū car-
nis dulcedinem resipūt hoc in p̄mū babe-
ant ut dñe cōsolatiōis dulcedine cōsolent.
Vnde Bernardus. M̄enuat homo cōsolari in
alib⁹ qui vult in dei cōsolatiōib⁹ delectari
quia quārō magis illis euacuabitur: tanto
magis istis implebit. si multum multum
si patrum p̄p̄t. **S**exto vincentib⁹ seipso p̄
mittitur tam p̄nūs vite q̄z futurae sublima-
tio singularis. cum itez subtiligatur Apoc.
iij. **Q**ui vicerit sc̄z seip̄m faciat illum colū-
nam in templo meo et est digna rep̄missio.
Nam sicut inter om̄es vitorias maior est il-
la qua se homo totum vincit insis et exta-
dicente salomone proverbio xvi. **Q**ui do-
minatur animo suo melior est expugnatore
verbū. sic etiam nomine colūnemaius pre-
mū p̄mittit. ut in hac via ceterie p̄serantur
et in patria glorioius sublimentur. **D**e
primo vincentib⁹ p̄dicta oia p̄mittit dñm p̄
dictioz tam p̄nūq̄ futuroz et propria p̄mia-
tio: cum radem cocludat Apoc. xii. **Q**ui vi-
cerit possidebit hec oia. ac si dicitur. **Q**ui de pec-
catis vnu vicerit illi etiā vnum p̄mū respō-
debit. qui aut̄ om̄ia vicerit oia p̄dicta p̄mia
recipiet et ea cū dñō manēs in perpetuū pos-
siderit. ad que ues per.

XIII. Sermo de innocētib⁹

ISi conuersi su-
eris et efficiquā sicur p̄p̄uli nō
intrabis in regnū celoz mar-
tij. **B**onū dicit beatissim⁹ ep̄s. **N**ec
xp̄iana simplicitas infantia sua nisi q̄ ista
nobilior est q̄z illa. nā xp̄ianoz infantia ē ex
virtute. q̄r p̄pete deū acquisita in morib⁹. il-
la aut̄ infantia pucroz est ex teneritudine na-
ture. **V**it aut̄ ad exhortatōz dñi p̄ virtutis i-
fantia efficaci⁹ laborem⁹ tripler est nobis p̄
mū re promissum. s. ḡta in p̄nū-regnū ce-
loz et mai⁹ in celo p̄mū. **D**e prīo dicitur Mat.
xi. **G**ras tibi ago p̄t celi et terre q̄r abscondi-
st̄. **H**ec sapientib⁹ et prudētib⁹ et revelasit ea
p̄p̄l. ita pater qm̄ sic placitum est ante te.

No p̄t om̄ia p̄tate
infantia

Sermo.

✓ Descendo in pñti themate declaraf. de tertio
terz Ostat. xvij. Quicunqz humiliauerit se
sicut paulus iste hic maior est in regno ce-
lorum. De quo paulo dicit terz maximus
eps. Videamus quis sit ille paulus qd di-
scipulis pponit imitadus: non em arbitror
huc esse de plebe. no de publico. no de multi-
tudine ceteroz sed de celo. Ipse est enim dñ
dr Esa. iij. Parvulus natus est nobis. Vi-
sis ergo premis que grās cōment multas
valde. nūc vidēdum est quibꝫ exercitūs pu-
eri effici valeamus. Sunt autem septem exer-
citia per que ad pueri similitudinē peruenim⁹.
scz per puritatē-simplicitatē-amabilitatem
ignoscibilitatē-humilitatē-verecūdie et oſ-
bedie veritatem. hec septem hñt pueri a natu-
ra et nos eadem studeamus h̄ere ex gratia
et virtute. Si ergo cupimus predicta pmia
psequi p pueroz exercitia iā pmissa studea-
mus Primo et ante omnia conemur aſequi
puritatē. cuz em puer dicas a puritate. qui
cunqz hanc habuerit ille est veraciter puer
dei. Ex hac prima gratia vocabat te⁹ aplos
pueros dices Ioh. xxi. Pueri nunquid pul-
mentarium habebitis. Uex quia om̄es pecca-
uimus vt ait aplo Romā. iiij. Om̄es pecca-
uerunt regent ḡta dei. ideo optet vt peccatum
per pñiam expellat. et maxime p illā pñiam
que cōtrito appellat. Et quia multi contri-
tionem h̄ere vident. qui tamē p eam pecca-
ta non exhauiunt eo qd inefficax et insuffici-
ens sit apud deum. Ideo rogar nos de⁹ ioh-
ue. q. vt fortem et vera cōtritōm habeamus
dices. Date mihi vez signū. Uex autem si-
gnum sunt amarissime lacrime quas fudi-
mus p peccato. Uex cum signū correspon-
dere debeat signato q̄tum potest. et cum la-
crime sunt signum et cōtrito sit signatū. ido
ex p̄petrato signi cognoscere possumus qn
sufficiēs sit signatū. Cōtrito autem la-
crime tres p̄petratae. Sunt em calide. sal-
se. et ab emētiora sensu scz oculorum effluunt
que tria nos instruunt qnō cōtrito sit facie-
da. Cōtrito igū vt sit efficax ex feruēti du-
tione et medullis cordis pcedere dz: vt si-
cuit lacrime calide sunt: sic cōtrito ex calore
magni doloris dz pcedere. vt fiat qd iob. xli
dz. De ore eius lampades pcedunt sicut te-

de ignis accēse: Sedo lacrime sunt salse p
quod iunuis qd cōtrito dz esse amarissima:
vt sit quod deute. xxxij. dz. Sel draconū vi-
num eoz sel est draconū peccatum est qd ex
sua amaritudine inebriare dz conterentem
sicut vinum vt dicere possit illud Treno. ij
Replevit inebriauit me amaritudine ini-
micus meus. Tercio lacrime fluunt ab emē-
tiori sensu: et signant qd de profundissimo
affectu lacrime iste fluere dñt. Ex his ergo
tribz p̄petratis lacrimaz in cōtritō serua-
tis pfecta erit cōtritō. et ex hoc peccata omia
condonant. Sedo pueri hñt simplicitatem
sine duplicitate et sine dolo agentes et viuen-
tes. sic et nos simple viuamus et simplicita-
tem in oīo et p omia teneamus. quia sic p
uerbi. r. dz. Qui ambulat simpli ambulat
cōfidenter. D Est autem triple simplici-
tas scz cordis. oris. et opis. Prima simplis-
citas scz cordis est vt om̄ia interiora scz co-
gitatio. rō. voluntas. et memoria in vnuz coe-
ant et consonēt in deum. nec sint in eis scismas
ta. sed quod rō approbauerit hoc voluntas ve-
lit memoria amplectet. De hac simplicita-
te dr Bap. i. In simplicitate cordis querite
illum. Qui em om̄ia interiora ad quendum
deum coenit. tūc cito quod querit inuenitur
Unde Ostat. vi. Si oculus tuus simplex fu-
erit totū corpus tuū lucidū erit. vocans ibi
oculum intētōem et affectum. Sedo simplici-
tas est oris. quā tūc veraciter tenemus quā
do nulla duplicitas est in ore. vt locutō no-
stre nulla duplicitas sed semp̄ veritas et pu-
ra intētō sit annexa. quod dñs monere stu-
duit Ostat. v. vbi dicit. Sit sermo vester eff-
est. non nō-nam quod amplius est a malo ē
ac si dicat. Sermo vester ex nulla dolosita-
te ex nulla falsitate a veritatis tramite rece-
dat. sed est veritatis semp̄ annexa est locu-
tio. et vbi est non innenit in re. veritate
ibi erit nō sit in locutōe. vt ppter nullam tē
locutō vestra a veritate recedat. Nec solum
hec simplicitas tenēda est in locutōe sed in
om̄ sensu extētōp apprehensione. vt si qd
cōtingat videre vel audire simpli illud fiat
verbi gratia. Si cōtingat a liquid pulcrum
videre simpli videas. nec corde statim con-
cupiscas. similiter si quid audias non statim ad

No te exicia p qd
p̄ad plenē poneſ

Lacme

Nadme t̄b 36. p̄petratoſ

XIII

relectatōem p̄trahat hoc ergo simpliciter videt
vel audif cui nō iungit appetitus. **Un** **H**er.
Columbinus et castus est oculus qui in re-
bus humano usui p̄cessis nulla libidine fi-
gitur. **T**ertia simplicitas est opis qm̄ omia
op̄a nostra sine exceptōne cum testimoniō cō-
scie ad teum ordinant̄. nec vñq; aliquid opus
faciens qd̄ remurmurāte conscientia in teum
nō potest ordinari. sed p̄ puram intētōnez
omia deo dānius. **D**e hac simplicitate dici-
tur puer. **p**. **V**oluntas dei in his est qui sum-
plater ambulat. **C**ur hoc? quia vt dī. **Q**ui
simpliciter ambulat confidenter ambulat. **E**
Letitia p̄prietas puerorum est amabilitas.
Amat eū et amans faciliter sic qui deo et ho-
bus cupit esse amabilis in hac virtute pue-
rus studeat imitari. **Q**uibus autem exercitīs
hoc possit fieri docet **B**ern. ita dī. **A**rbitror
quā bñ viuas si viuas ordinali tibi. **S**ocialis
primo humilit̄ deo. **O**rdinalis vt in omni cō-
nversatione tua sollicitus sis obseruare vias tu-
as in conspectu dñi et in conspectu primi cō-
nversationis bñs bonam sine scandalo et sine q̄
rela: exibens omib; te amabilem bonos mo-
res et verba dulcia omnib; p̄bens. **D**e quo
dī **Eccle.** **x.** **S**apiēs in verbis seipm̄ amia-
bilem facit. **V**ere enim est sapiēs qui verba et
op̄a sub disciplina mor̄ scit regult ordiare:
cuīs sibi a scandalo et peccato. **S**ocialiter nā
debet vivere si amabilis cupis esse. qd̄ tunc
satis si studeas om̄is mores et opera porrare
patiēter et a nemī portari. pacifice viues et
quiete et omib; te blandē et affabilem exhibe-
re. **U**nde **S**alomō qui pacificus interper-
tatur dicitur est amabilis deo. **q.** **R**eguz. **xij**
vñ dī. **V**ocavit nomē eius amabilis dño
et qd̄ dñs diligenter eum. **T**ercio debes viue-
re humile si amabilis esse cupis. **V**eruz qz
humilitas est vñ de p̄cipitalib; membris
in principio sermonis p̄positis. ideo loco
buīus ponamus verecūdia que est virt̄ p̄/
pia pueror. **P**ueri enī semp sunt verecun-
di de qua virtute dicit **B**ern. **M**escio an qz
gratus verecūdia aduerti in morbo ho-
minum queat. que l; oīm eratum ornari sic
intencion tamē erate amplius pulcriusqz
nascit. **Q**uid amabilius verecundo adele-
scere? **L**e pulcta qz splēdida gemma vere-

cundia est in vultu adolescētis. **S**oror conve-
nientie est et columbine simplicitatis indicati-
um testis innocētie-lāpas pudice mētis iu-
giter lucens ut nibil in ea turpe vel indeco-
rum residere atēptet quod nō illico prodat.
F **Q**uartā p̄prietas puerorum est ignosci-
bilitas. faciliter em̄ consueverūt pueri ledē-
tib; cōdonare. sic et nos nostris offensorib;
cōdonemus. **A**d quod faciendū tria nos al-
liūt. s. necessitas. utilitas. cōformitas. **P**ri-
mo necessitas ad cōdonandum iūtiās nos
cōpellit. quia mādatū est a deo. **U**nde dicit
Leui. **ix.** **N**on sis memor iniurie ciuiū tuorū
pter quod dī **A**lat. **xvij.** **T**erue nequam
nōne optuit te misereri et cōserui tui. **D**au-
tem necessitas nos cōpellit patet quia nūlī
bonūz a nobis acceptāt nūlī primo ignoscā-
mus. **S**ecōdū utilitas cōsiderata ad ignoscē-
dūm faciliter nos inducit. **H**ec autē utilitas ē
remissio oīm peccatorū. que tñ rōe offensi. s.
dei et rōne offensorū sunt penitus infinita. vñ
Eccle. **xxiiij.** **N**el inque proximo tuo nocen-
ti te. et tñc depcanti tibi peccata soluent. **I**tem
Luce. **vi.** **D**imittrite et dimittimini ic. **T**
Ercio ad cōdonandū nos mouēs ē dei cō-
formitas. **C**um enī facimus hoc quod deus
in extrema necessitate cōstitutus scz i passio-
ne fecit; qui dixit. **P**ater ignosce illis qz ne-
sciunt quid faciūt. dicimus ex hoc deo nō mo-
dicum assimilari. **U**nde **Cri.** **N**ichil est qd̄
sic deo silēm faciat qz ledētib; fore placabile
Quinta et yltima p̄prietas puerorum est hu-
ilitas. **D**e sexta et septima p̄prietate sup̄ positi-
tis vide alibi. **Q**ualit̄ autē hāc bēamus ex i-
nterpratōe nomis edocemur. **D**icit enīz hu-
milis quasi humo similis. **H**umus autem
est fertilis. stabilis. despiciabilis. que tria in
nostra humilitate dīt conuenire. **P**erio igī
nostra humilitas debet esse fertilis. vt simē
humiles non vēto tñz hōe et veritate. hu-
militatem taliter in ope exercētes ut viles et
abiecti ab omnib; iudicemur. **M**ulti enim
dicūt et sentiūt de se vilia. sed non sustinēt
ab alijs idem dici: hi formā hōt humilita-
tis sed nequaq; opera veritatis. **S**ecōdū hu-
militas nostra sit stabilis ut sicut in prospe-
ritate ita in aduersitate. in honore sic in ab-
iectōne. in laudib; sicut in vitupijs sternus

*Itē da nos allūnūt
ad gōndas*

Sermo

¶ pueris p. e. destrit.

immobiles sicut terra. quia ut dicit proverbius. Qui molles et dissolutus est in opere. suo frater est sua opera dissipantis. Hinc. i. cor. xv. fratres mei dilecti stabiles estote et immobiles. Tercio sunus despicabiles. i. deformes in habitu exteriori sicut terra omnem solicitudinem nostram in decorum interioris vestis ordinantibus ut cum nemo manum possit mettere in ambobus. negligamus exteriora ut decoreremus interiora: imitantes eum de quo dicitur Es. liii. Non est ei species neque decor. Si ergo his proprietatibus puerorum decorati fuerimus erimus pueri dei et predicta tria prima. permittente domino consequamur. G. Vix quarto vita vestis est purior tanto magis ei soleret a demonibus dolosius insidiari. Ideo prescripta puritas per quatuor maius destruitur scilicet per nimiam occupatorem. carnalem delectationem. superbia inflatorem. luxurie inquinatorem. quod pulcre in veteri testamento legimus figuratum. Nam pueri a pharaone submerguntur ab urbis lacerantibus ab antiochis precipitantibus et ab herode trucidantur. De primo dicitur Exod. i. Dixit rex egypcius obstericibus hebreorum precipiens eis. Non obstericabis hebreas et prius tempus aduenierit si masculus fuerit interficite. si femina resisteret. Quid per pharaonem qui interpretatur dissipatio preparatos nisi terrena occupatorem que preparant dissipat puritate accipit. de qua dicitur. i. Re. x. Aspersionem pulueris murauit os et oculos. Hinc Ez. xlii. Polluerunt in negotiacionibus suis sanctificatorem suam. Secundum. Exteriora ita sunt salua sibi arbitratim omnia. non sentientem occultum qui interiora corrodit. Secundo pueri lacerantur ab urbibus. iiii. Reg. ii. Egesti sunt duo urbani de saltu et lacerauerunt ex eis. xlvi. pueros. Per hos urbos carnalis delectatorem accipitur. sicut enim urbani per mellis suam dulcedine perdunt sepe vitam sic et hinc prouerit. Propter crapulam multi perirent. hic dominus dicit. Cidete ne grauenis corpora via crapula et ebrietate. quare? Quia sicut ait apostolus. Si sum carnem vixerimus non solum puritatem perdimus sed penitus moriemur. Tercio pueri precipitantur ab antiochis. sic. n. dicitur. i. Acta. vi. Quilieres infantibus ad ubera suspensis per muros precipitauent. Per

bunc antiochum qui pauperris silentium inter pretari. supbia intelligit que paupratus pro priam semper silet intrusus altiora et credit se a liquid esse cujus nihil sit. que etiam angelos ab altitudine celi precipitauit. multo magis homines quam liber pueros precipitare. Unum bernarum. Expediit tibi non esse virginem quod devirginitate insolescere. et subiungit. Salubriorum ergo viam sequendi deum elegit in humilitate peccatorum quod in virginitate superbo. Quartu pueri ab herode trucidantur. Sic enim dicitur Matth. vii. A bimatu et infra occidit multis pueros herodes. glosa id est ab amissis annis. Per quem secundum herodem luxuria designatur. que puritatem in nobis fecit penitus et extinguit. Ad horum puerorum proprietates producat nos ihesus christus.

XIII De sancto Silvestro

Domo quidaz pegre proficisci vocavit servos suos et tradidit illis dona sua recte. Stat. xxv. Beatus Gregorius exponens verbum appositorum. Quis est iste homo qui pegre proficiscitur et rediproz nos fieri qui in ea carne quam assumptus erat ibat in celum. Carnis enim locutus terra est que quasi ad peregrinandum ducit dum per redemptorem in celo collocatur. quod enim per particulare signum adiunctum innuit. per quod ab omnibus alijs vestibus specificatur. Ipse enim sic singulariter homo existit ut nec primus similis virilis sit nec habere sequentem. De cuius singularitate dicitur Job. xxxvi. Ecce deus excellens et nullus enim limites in legislatoribus inuenitur. In verbis ergo huius euangelij summarum strictis glossis iste et singularis homo ihesus christus quem nobis insinuat. que fideliter considerata non modicum nos emendant. s. bonorum suorum distributorem seruorum negotiacionem. negotiacionis rationem. bone rationis remuneratorem. male rationis damnatorem. Primum ibi homo quoddam recte. Secundum ibi: abiit recte. Tertium ibi: accessit recte. Quartum ibi: evaghe serue bone. Quintum ibi: serue male et piger. Nec per ordines prosequentes. Primo dicamus de bonorum buitis brati huius distributore qui videlicet